

Säfsenveckan 2023

9-15 juli

26:e året

Söndag 9 juli

Säfsbydagen

Kl 13-17

Säfsbyn, som tidigare kallades Säfsen, är en av de första finnbosättningarna grundad av invandrande, svedjebrukande skogsfinnar i början av 1600-talet. En av de första bosättarna lär ha varit av släkten Turpoinen. År 1700 fanns fem hemman i byn.

Det var lång väg till församlingskyrkan i Näs för att sköta de kyrkliga föräntningarna. Genom järnbrukens etablering i bygden växte också behovet av en egen kyrka. Den skulle ligga på bekvämt avstånd mellan järnbruken. Järnbrukens grundare bekostade stora delar av ett kyrkobygge. 1723 invigdes det första åttkantiga kapellet i Säfsbyn.

Den nuvarande kyrkan stod färdig 1762 och fick namnet Gustavi kyrka. Kyrkan är ovanligt välbevarad och man kan se tydliga spår från tre olika sekler.

Efter järnbruksepoken kom skogsnäringen som var en stor arbetsgivare in på 1970-talet. Flera av husen i byn byggdes som skogsarbetarbostäder under 1940 och 1950-talet. Idag är det fjorton bofasta hushåll och ett tiotal fritidshus i själva kyrkbyn. Säfsbyn präglas idag av turismen med stugbyarna och Säfsen Resorts etablering i bygden.

Bakarstugan och Sockenstugan ligger nära Säfsnäs kyrka. De ägs av Gränge-Säfsnäs församling och båda är tillgängliga att hyra och använda. Sockenstugan drivs idag av Kyrkliga Syföreningen. Bakarstugeföreningen bildades 2001 för att ta tillvara huset och för bakning i vededad ugn.

Sockenstugan byggdes 1802 och användes bl. a. som klockarbostad, där hölls även sockenstämma. 1977 genomfördes en stor renovering och Sockenstugan blev Församlingshem.

Program:

Kl 13-16 I Bakarstugan bakas mjukt tunnbröd och Säfsenknäcke som finns till försäljning. Nybakat bröd kan avnjutas med en kopp kaffe, the eller saft.

- Utställning och försäljning av hantverk

Kl 13-16 Café Sockenstugan öppen. Kakfrossa och kaklotteri.

- Utställning om föreningen Säfsonger, på övervåningen i Sockenstugan.

Kl 13-16 Kyrkan öppen. Guidning i kyrkan kl. 13 & 14.

Kl 16.30 Invigning av Säfsenveckan i kyrkan.

- Kyrkokör medverkar

- Presentation av Säfsenveckan

Arrangörer: Säfsnäs Bakarstugeförening

Kyrkliga Syföreningen, Gränge Säfsnäs Församling

Medarrangör: ABF Dala Finnmark

Facebook: bakarstugan i säfsen och Säfsnäs församlingshem/ sockenstuga

Lions Sommarauktion

Hembygdsgården Fredriksberg

Lördag 8 juli

Kl 12.00 Visning

Servering av korv och kaffe

Kl 13.00 Auktion

Välkommen!

Att hyra vår Sockenstuga av Syföreningen. Det finns plats för ca 40 sittande personer.

Boka:

Anne Halvarsson 073-972 04 20

Katarina Karlsson 073-044 46 47

UPPTÄCK FINNMARKEN

Utställning i Pörtet mitt i
Fredriksberg med tips på
besöksmål i Finnmarken.
Öppet varje dag i Säfsenveckan
och tors-sön kl. 10–17
22/6-16/8

Bruks-vandringar

I Fredriksberg, Gravendal, Strömsdal,
Ulriksberg och Tyfors finns fasta,
markerade vandringar på 1-2 km,
med information om bruken.

I Fredriksberg startar en vandring vid
biblioteket (Annefors Bruk) och en
vid Hembygdsgårdens parkering
(Fredriksbergs Bruk). På övriga platser
startar vandringarna vid bystugorna.

Våfflor serveras i

Bakarstugan, Säfsbyn
Fredagar v. 28-32
kl. 12-16

**Betala helst med
Swish där det går,
annars med kontanter
under Säfsenveckan**

Måndag 10 juli

Skifsendagen

Kl 11-16

För ca 400 år sedan kom de första bosättarna till Säfsen, skogsfinnar från det som idag är östra Finland. En av de första platserna de fastnade för var vid sjön Skifsens östra strand, där de valde den så typiska ”maanen” eller åsen att slå sig ner vid. De jagade, fiskade och odlade svedjeråg. Skogsfinnarna förde med sig sin kultur men också tron på det övernaturliga och ansågs ha magiska krafter.

Här har funnits fast boende fram till 1940-talet då byggnaderna revs. Skog planterades senare på de odlade markerna och avverkades 2022.

Den ideella föreningen Skifsens Vänner startade 2005 och har sedan dess arbetat med att bygga upp en finngård på platsen. Nu finns flera typiska skogsfinska byggnader på plats, som rökbastu, ria och rökstuga. Rökbastun värms upp på Skifsendagen och för bokade grupper. En svenskstuga är under uppbyggnad Lördagen den 9/9 arrangeras vandringen ”Skifslenlunken?”. 23 km längs Skifsleden med lunch i Skifslen, start och mål i Fredriksberg - anmälan.

Läs mer på www.skifslen.se

Välkommen till Finngården Skifslen!

Program:

Kl 11 Skifsendagen öppnar och vi guidar på Finngården.

Kl 11-16 Kaffeservering. Tipspromenad.

För barn: Tunnbrödsbakning och Naturfalken.

Kl 12-14 Motti & fläsk serveras.

Kl 13 Fjärlilsvandring med Bengt Lundborg.

Kl 14 Rökbastubad, guide finns på plats.

Kl 15 Guidad visning på Finngården.

Arrangör: Skifsens Vänner

*Medarrangörer: ABF, Ekomuseum Bergslagen
och Naturskyddsföreningen.*

Tisdag 11 juli

Ulriksbergsdagen

Kl 11-15

BU

Alla är hjärtligt välkomna till Ulriksberg, en liten by i Säfsnäs östra del.

I Ulriksberg fanns under ”järnepoken” en hytta anlagd 1736 av Sebastian Grave, hyttan var igång till 1876. Då började ”träepoken” och det byggdes ett sågverk som drevs till 1935. Därefter blev skogsarbete bybornas huvudsyssla.

Ett vattensystem med tre dammar går genom hela byn och den nedre dammen har fram till 1940-talet drivit en kvarn. Kvarnbyggnaden har använts som snickeri på senare tid. Kvarnen är renoverad och återinvigdes under Säfsenveckan 2007.

Bydegården som ligger på en slaggstensudde vid Hyttsjön är byns samlingsplats. Därifrån utgår bruksvandringen på 2 km. Den leder genom byn, förbi kvarnen och lämningar från bruksepoken.

Program

Bydegården:

Kl 11-15 Utställning ”Made in Ulriksberg”, loppis, diverse försäljning, tipspromenad och servering.

Kl 11, 13, 14.30 Bildspel med foton från trakten.

Kl 12 Underhållning av Görans.

Kl 15 Dagen avslutas med guidad bytur med Ann Vilhelmsson

Kvarnen:

Kl 13 Visning, guide Tor Vilhelmsson.

*Arrangör: Ulriksbergs Bydegårdsförening
Medarrangör: ABF Dala Finnmark*

KJELL'S SKROT & DIVERSE ULRIKSBERG

070-5823012

ENTREPRENADARBETEN
SKROTNINGARBETEN – GÅRDSSTÄDNING

GÖR MYCKET, RING OCH FRÅGA!

Hedparksfestivalen

Fredag 28/7 första start 12
Lördag 29/7 första start 09
Folktracefestival i Tyfors ca 1
mil väster om Fredriksberg

★ Vid Hedparken Tyfors ★

MUR-PUTS-PLATTSÄTTNING-BADRUM

NE

Mur & Puts

073 - 026 32 50

 VBTRYCKERI
vansbrobladets eget tryckeri!

Välkommen du också till ett
nära och pålitligt tryckeri!

 hittaut
fredriksberg/säfsen
1/6-30/9
www.hittaut.nu

EXTRA ERBJUDANDEN

i butiken hela veckan

COOP

*Välkommen till
färskvarubutiken nära dig!*

ÖPPETTIDER:

mån-fre 9-19, lördag 9-18, söndag 11-18
FREDRIKSBERG Tel. 0591-200 14

Ostkôja

Ludvikavägen 19, Fredriksberg

Den lilla butiken med de
goda ostarna

www.ostkoja.se
facebook.com/ostkoja

Välkommen!

NCT NORDIC CAR TRAILER

www.nordiccartrailer.se

Allt inom Bygg-Murning-Skorstenar

Enbergs

Trä & Bygg AB

0240-394 00, 070-215 17 37

Tillverkning och försäljning Timmerpanel och knutar

- Takreoveringar
- Fasdrenoveringar
- Skorstens tätning
- Kamin installation och försäljning
- Murningsarbeten
- Betongarbeten

Innehavare av F-skattebevis

Rosahöjdens kök & bageri

Mitt i byn

Lunch, Fika, Glass

070-200 11 53

Restaurang Bar Pizzeria

JÄGAREN
0591-205 50

ÖPPET:

Månd-torsd 11-21
Fredag 11-22
Lördag 12-22
Sön-och helgdag 12-21

Onsdag 12 juli

Gravendalsdagen

Kl 11-16

Gravendal är ett objekt i Ekomuseum Bergslagen. Bruket anlades år 1721 av Sebastian Grave, som därmed startade en nästan 200-årig järnbruksera. Området runt Gravendal var sedan början av 1600-talet mycket glest befolkat, av svedjefinnar, som istället för svedjebruk, jakt och fiske nu fick ägna sig åt kolning och bruksarbete.

På Gravendalsdagen demonstreras den vattendrivna, Räckhammaren. I 1848:an finns en Bakarstuga, där det bakas tunnbröd, och en Spiksmedjan, där man kan prova på att smida. Här kan man också se KnivmakarUlf i arbete.

”Vattnets väg”, med början vid Skärsjön, är en vandringsstig för alla åldrar. Den går förbi såväl de gamla bruksplatserna, som de bibehållna byggnaderna. En del av sträckan går dessutom igenom en ”sagoskog”, där de minsta kanske upptäcker såväl tomtar, som troll och djurfigurer. Kolbullar med lingon kan köpas utanför Bygdegården. I Bygdegården, erbjuds våfflor med sylt och grädde.

Kraftstationen öppen för visning.

Program

Kl. 11-16 Öppet i Smedjan, Bakarstugan, Bygdegården och Kraftstationen.

Kl 11-14 Kolbullar

Kl. 11, 13 och 15 Visning av Hammaren

Arrangörer:

Gravendals Byalag, Gravendals Bygdegårds-förening, Ekomuseum Bergslagen

Medarrangör: ABF Dala Finnmark

Johanssons Service
mitt i byn

önskar alla nya och gamla kunder

Glä Sömmar!

Tomas 070-367 72 35

ANNEFORS

KUNSKAPSUTVECKLING

Utbildningar inom elteknik och elsäkerhet.

- ESA Fackkunnig
- ESA Instruerad
- ESA Industri och installation
- ESA Röj
- Arbete med spänning
- Kontroll före idrifttagning
- Solcellsanläggningar, regelverk och anvisningar

Kontakt: Ulrika Berglund Telefon
0591-20020, 073-7071610 Epost:
ulrika@anneforskunskapsutveckling.se

**Städ och
Hemservice**

- Lokalvård
- Hemservice
- Fönstertvätt

anna@stadohemservice.se
Tel: 070-523 32 58

Nya Timjan

*Fest/Möteslokal,
semesterlägenhet uthyres.*

Matarrangemang kan ordnas.

*Mail: nyatimjan@hotmail.com
eller 070-292 03 57*

[facebook.com/ludvikavagen2](https://www.facebook.com/ludvikavagen2)

Kyrkliga Syföreningens Loppis.

Öppet: fre 14-17, lör 11-14.

Under Säfsenveckan även må-to 15-17.

Varmt tack för alla skänkta saker!

Fredriksbergs Rör

Jan Magnil

Allt inom VVS

Installerar

NIBE-värmepumpar

Tel. 0591-202 63

070-74 65 472

Välkommen till Ludvikavägen 9.

Boka din tid på:

www.juliassalong.se

eller

via telefon: 076-007 11 01

Hällefors Ekobriketter AB

fd Sägverket 712 33 Hällefors

Tel: Camilla 070-343 40 66

www.ekobriketter.se

Nu finns vår pellets hos:

JN Teknik o Motorsport, Fredriksberg

Våra öppettider:

Måndagar och torsdagar 16.00-18.00

Tisdagar och fredagar 10.00-12.00

EXTRAÖPPET

torsdag i Säfsenveckan kl. 16-19

Visning av Hembygdsföreningens arkiv.

Guider från Säfsnäs Hembygdsförening

finns under Folkets Hus.

Öppet torsdagar kl. 12-15

(Jul- och sommaruppehåll)

Välkomna!

JN Teknik & Motorsport

**Takplåt
Däckservice
Plåtarbeten**

**Fredriksberg
Tel 070-236 90 08**

Torsdag 13 juli

Håndagen

kl 11-15

Hån Finnbyns historia tar sin början omkring 1620, då Nils Nikarainen upptog det första torpet, som stannade vid en bastu, på en västsluttning mot sjön Hån. Annars bestod finntorpen av en rökstuga, kokstuga, bastu, ria (torkhus för säden) och en smedja. Nikarainen fick många efterföljare och snart hade en by skapats. Näringarna var svedjebruk, jakt och fiske samt boskapsskötsel. Svedjebruket förbjöds under 1600-talets mitt och den svarta piskan gick över finnmarkerna, när järnbruken behövde skogen och finnmarkens befolkning till kolningen. Svedjebruket fortsatte emellertid i lönnedom fram till 1800-talet. I mitten av förra seklet uppförde Hälleforsbolaget bostäder för bolagets skogsarbetare.

Slätterängarna och betesmarkerna nyttjades nu av skogsarbetarna, för foder och bete till deras hästar och kor, som de var skyldiga att hålla sig med. Sedan 2007 är stora delar av Hån finnby naturreservat. Lämningarna efter finnbyn, de medeltida åkertegarna, odlingsrösen, och den hävdvunna floran bildar Håns naturreservat. Samma år tog Marita Holmqvist och Swen Söderman över som brukare på gården. Våra kor och får betar bland lämningarna efter finnbyn och bevarar den hävdvunna floran och spåren i markskiktet efter de gamla åkrarna.

Program:

Hela dagen Café Hån har öppet
I serveringen har vi smörgåsar med lammkorv, bullar, kakor och hemlagad glass
Träffa vänner, bekanta, nya och nygamla
bekantskaper över en fika. Språka, dra skrönor
och ha det trevligt

Fotoutställning Fåråret. Marita har skapat en serie bilder över fårets liv och leverne i Hån under ett år

Försäljning av fårskinn

Tipspromenad Testa dina kunskaper om fåret
Gå Hån Naturstig En uppmärkt och skyltad led i reservatet, med information om finnbyns historia och växterna på marken

Kl 13 00 För Alla Barn – Kul med djur

Skaparverkstad Skapa ulliga djur

Inkallning av kor Lär dig kornas namn och hjälp till att kalla in dem

Färvallning Nina är tillbaka med sina bordercollie och har vallhundsuppvisning

Hälsa på fåren och deras lamm Efter vallhundsuppvisningen går vi ut till fåren i hagen och hälsar på dem och deras lamm och bjuder dem på färgodis

Varmt Välkomna!

Arrangör: Djur och natur i Hån finnby.

hanfinnby.se

Medarrangör: ABF Dala Finnmark

Hån Skinnbod

www.hanfinnby.se

Torsdag 13 juli kl 15-18

Kl 15-18 Tipspromenad med karta ca 1,5 km.
”Barnvagnsvänlig” bana. Start vid Ostkôja

Arrangör: Ulriksbergs IK

Besiktningsman auktoriserad
av Elektriska nämnden.

Vi utför:

- Elrevisionsbesiktningar
- Entreprenadbesiktningar el
- Besiktning av solcellsanläggningar

Pär Trässman

Telefon: 070-604 16 60

E-post:

par.trassman@elrevision.se

HANDELSGRUPPEN

LOKALODLAT ENGAGEMANG FÖR DITT BYGGPROJEKT.

VÄLKOMMEN TILL VÅRA BUTIKER I:

**HÄLLEFORS | LEKSAND | MALUNG | SÄLEN
VANSBRO | IDRE | SUNNE | EKSHÄRAD**

Välkomna till Mötesplats Fredriksberg

Tyforsvägen 4B (Bredvid biblioteket)

Vi har öppet på tisdagar, 11.00-15.00 och fredagar, 13.00-16.00. På tisdagar finns Lena Kansbod här och hjälper till med information om kommunfrågor. På fredagar finns Ingvar Johansson här och hjälper till med digitala frågor.

**LUDVIKA
KOMMUN**

Kvalitetsfiltar för ditt hem. Designfiltar, klassiska filtar och babyfiltar.

filtar.se[®]

Fraktfritt betala med Klarna.

Vi lämnar 10% rabatt, ange Fredriksberg i kassan.

www.filtar.se

Fredag 14 juli

Strömsdalsdagen

SD

Kl 13-18

Strömsdals Bruk anlades 1727 av Sebastian Grave, men fick namnet efter brukets finansier Hans Olsson Ström. Här uppfördes hytta, stålverk, järnvägsverkstad, gjuteri och sågverk. Brukets glansdagar varade fram till 1909, då hyttan blåstes ner.

Tre decennier senare hade sågen, järnvägsverkstaden med gjuteri avvecklats och persontrafiken vid järnvägen upphört.

En skola fanns kvar till början av 1960-talet. Befolkningen försörjde sig då huvudsakligen på skogsbruk.

Idag finns Dagkarlstugan från 1866 invid hyttruinen. Stugan användes som övernattnings för dagkarlarna vid hyttan. Ovanför hyttruinen ligger smedjan från 1853.

Smedjan återinrigades 1995 efter en totalrenovering. I smedjan kan man se smeder i arbete och det finns möjlighet till prova-på-smide för besökare. Båda byggnaderna är

i Strömsdals Hembygdsvänners ägo och används vid lokala arrangemang.

I Dagkarlstugan finns ett museum till författaren Nils Parlings ära.

Under Strömsdalsdagen arrangeras årligen Patronloppet mellan Gravendal och Strömsdal, ett motionslopp på den gamla ridvägen 8 km eller korta banan 4 km.

Bruksvandring med start på Hyttbacken
www.hembygd.se/stromsdal

MAKKEN

Fredriksberg • 0591-20 120

Biltillbehör, tobak, godis,
div saker till att fixa hemma och ute.

Tvättshall

Ombud för Systembolaget,
DHL och Bring.

VÄLKOMNA in till oss!!!

Öppet Mån-Fred 14-18

Program

Kl 13-18 Hantverkare, loppis, servering med smörgåsar, kaffebröd, glass o korv, lotterier. Fotoutställning: Järnvägsbilder i Dagkarlstugan.

Smedjan öppen och smeder i arbete, prova-på-smide. Patronloppet, gå-lunka-löp 4 resp. 8 km i terräng. Knattelopp runt Hyttbacken.

Kl 14 Knatteloppet runt Hyttbacken. Gratis för barn. Direktanmälan vid Dagkarlstugan. Priser.

Kl 15.30 Anmälan till Patronloppet vid bygdegården i Gravendal.

Startavgift 150kr dam/herr 8 km, 100kr ungdom upp till 15 år.

Kl 16 Start Patronloppet i Gravendal.

Kl 16.30 Målgång vid Hyttbacken i Strömsdal. Priser lottas ut. För mera info se IFK Grängesberg SK hemsida.

OBS: Ta gärna med kontanter!

Ta ditt instrument kom och spela för oss!

Arrangörer: Strömsdals Hembygdsvänner,
IFK Grängesberg SK.

Medarrangör: Ekomuseum Bergslagen

ABF Dala Finnmark

www.hembygd.se/stromsdal

Dala Finnmark

M Persson

Golv & Bygg AB

Din lokala hantverkare!

Mats 070-555 38 84

Lördag 15 juli

Fredriksbergsdagen

Kl 11-17

Fredriksberg som samhälle kom till samtidigt som Järnbruken började bygga smedjor vid Säfsjöns utlopp omkring år 1730. Samtidigt började även smedjor byggas någon kilometer längre ned efter Liälven. Den bebyggelse som då kom till bildade till en början två byar, som fick namnen Fredriksberg och Annefors. De kom så småningom att växa ihop och namnet Annefors försvann.

Någon tätare bebyggelse kom inte heller till under brukstiden utan bara några smedstorp och bostäder för smidespersonal. De flesta bodde i torp runt om bruket. Först runt år 1900, när järnepoken var över och ersatt av massaindustrin, växte bebyggelsen i allt snabbare takt. Arbetarbostäder byggdes åt de som kom från grannbyarna och så småningom kom egna hemsbyggnationen igång. På 1950-talet byggdes Granliden och Parkliden. Brukshandeln hade funnits länge, Konsum etablerades på 1920-talet och en mängd mindre affärer kom till efter hand. Numera finns "Konsum" kvar av de fem livsmedelsaffärerna.

1972 upphörde massaindustrin. Säfsen Resort och Landstingets tvätteri, tillsammans med Ludvika kommun, är idag de största arbetsgivarna i bygden.

Program

Kl 11 Tyfors krutfabrik

Guidad rundvandring. Entré 20 kr.
Kaffe och korv.

Kl. 12-14 Fisketävling för barnen. Kom och fiska i Mellansjön. Regnbåge finns i sjön!
Samling vid hembygdsgårdens entré.

Kl 13-16 Säfsnäs Hembygdsgård.

Rökt sik, varmkorv, kaffe, lotteri.
Utställning på logen.
Hoppborg. Prova på skytte.
Underhållning av Zandex

Kl 15 Uppvisning i Linedance.

Kl 16 Dragning av Säfsenveckans lotteri.

Kl 16.30 Lions Plankrace.

Arrangörer: Säfsnäs Hembygdsförening, Lions, Club, Säfsnäs Fiskevårdsförening, Fredriksbergs MK, Nås Jaktvårdskrets/ Svenska Jägarförbundet
Medarrangör: ABF Dala Finnmark
www.hembygd.se/safsfnas

Vill du bli jägare?

Kontakta

Säfsnäs-Nås Jaktvårdskrets

Tel 070-344 76 06

ÖPPET ÅRET RUNT!

Hyttvägen 26, Sunnansjö
Tel. 073-077 55 71

mariasalong1@live.se • mariassalong.se

**KLÄDER - INREDNING-MAT
PRESENTER-FRISÖR-CAFÉ**

**Månd-fred 10-18
lörd 10-14**

